

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:588

av **Veronica Lindholm (S)**

Assisterad befruktning på lika villkor

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den kvinna som är moderns registrerade partner eller maka automatiskt ska anses vara barnets förälder och att en bestämmelse om föräldraskap för moderns partner eller maka (föräldraskapspresumtion) motsvarande den nuvarande faderskapspresumtionen ska införas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Den 1:a juli 2005 blev det möjligt för en kvinna som är gift (då registrerad partner) eller sambo med en annan kvinna att få tillgång till assisterad befruktning inom svensk sjukvård. Tillgången till behandling inom svensk sjukvård gäller idag oberoende av om kvinnan lever med en man eller en kvinna. Trots lagstiftningen finns fortfarande oförklarliga och orättvisa skillnader mellan heterosexuella och homosexuella i denna fråga.

För det första, i de fall ett heterosexuellt gift par väljer att inseminera presumeras mannen vara riktiga föräldern. I ett olikkönat äktenskap finns ingen sådan presumtion. Istället för att behandlas som maka, behandlas kvinnan som om hon vore sambo, och måste godkänna föräldraskapet efter att barnet fötts eller sent i graviditeten. För det andra, i de fallen homosexuella bestämmer sig för att inseminera utanför svensk sjukvård, dvs. i privat regi eller utomlands så kan inte föräldraskapet fastställas för sambo eller maka som har samtyckt till inseminationen (1 kap. 9 § FB). Istället ska faderskapet fastställas för spermagivaren. Det innebär att de barn som blir till genom insemination i samkönade förhållanden privat eller utomlands löper en stor risk att bara få en rättslig förälder vilket kan få konsekvenser för vårdnad, umgänge och boende.

Totalt har två statliga utredningar (SOU 2001:01 och SOU 2007:3) kommit fram till att reglerna för fastställandet av föräldraskap bör motsvara de regler som gäller för heterosexuella. Utgångspunkten ska vid en bedömning vara vad som är bäst för barnet. Det finns utifrån barnperspektivet inga godtagbara argument att fortsätta diskriminera homosexuella i denna fråga och marginalisera det kvinnliga föräldraskapet i jämförelse

med det manliga faderskapet. En likabehandling skulle istället säkerställa att barnet säkras två rättsliga föräldrar samtidigt som barnets möjlighet att få information om sitt genetiska ursprung ökar.

Veronica Lindholm (S)